

Lag om ändring i brottsbalken;

SFS 1993:207

Utkom från trycket
den 27 april 1993

utfärdad den 15 april 1993.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 3 kap. 5 §, 4 kap. 5 och 7 §§, 6 kap. 7 §, 7 kap. 4 och 5 §§, 8 kap. 10 §, 9 kap. 6 och 9 §§, 10 kap. 7 §, 13 kap. 1 och 3 §§, 16 kap. 10, 10 a och 15 §§, 17 kap. 10—12 §§, 19 kap. 10 §, 20 kap. 2 § samt 38 kap. 12 § brottsbalken skall ha följande lydelse.

3 kap.

5 § Den som tillfogar annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätter honom i vanmakt eller annat sådant tillstånd, döms för *misshandel* till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader.

4 kap.

5 § Om någon lyfter vapen mot annan eller eljest hotar med brottslig gärning på sätt som är ägnat att hos den hotade framkalla allvarlig fruktan för egen eller annans säkerhet till person eller egendom, döms för *olaga hot* till böter eller fängelse i högst ett år.

Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

7 § Den som handgripligen antastar eller medelst skottlossning, stenkastning, oljud eller annat hänsynslöst beteende eljest ofredar annan, döms för *ofredande* till böter eller fängelse i högst ett år.

6 kap.

7 §² Den som, i annat fall än som avses förut i detta kapitel sexuellt berör barn under femton år eller förmår barnet att företa eller medverka i någon handling med sexuell innebörd, döms för *sexuellt ofredande* till böter eller fängelse i högst två år.

Detsamma skall gälla, om någon blottar sig för annan på sätt som är ägnat att väcka anstöt eller eljest genom ord eller handling på ett uppenbart sedlighetssårande sätt uppträder anstötligt mot annan.

7 kap.

4 §³ Den som obehörigen skiljer ett barn under femton år från någon som har vårdnaden om barnet döms för *egenmäktighet med barn* till böter eller fängelse i högst ett år, om gärningen inte utgör brott mot frihet.

¹ Prop. 1992/93: 141, bet. 1992/93: JuU 16, rskr. 1992/93: 220.

² Senaste lydelse 1984:399.

³ Senaste lydelse 1990:64.

Detsamma gäller, om den som gemensamt med någon annan har vårdnaden om ett barn under femton år utan beaktansvärt skäl egenmäktigt bortför barnet eller om den som skall ha vårdnaden obehörigen bemäktigar sig barnet och därigenom själv tar sig rätt.

Till ansvar enligt första stycket döms också den som obehörigen skiljer ett barn under femton år från någon som vårdar barnet med stöd av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, om gärningen inte utgör brott mot frihet eller främjande av flykt.

Är brott som avses i första eller andra stycket grovt, skall gärningsmannen dömas till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

5 § För försök till förvanskande av familjeställning eller egenmäktighet med barn som är grovt döms till ansvar enligt vad i 23 kap. stadgas.

8 kap.

10 § Avleder någon olovligen elektrisk kraft, döms för *olovlig kraft avledning* till böter eller fängelse i högst ett år.

Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

9 kap.

6 §⁴ Den som

1. på ett sätt som är ägnat att försvåra ett återställande tar befattning med något som är frånhänt annan genom brott,

2. bereder sig otillbörlig vinning av annans brottsliga förvärv,

3. otillbörligen främjar möjligheterna för annan att tillgodogöra sig egendom som härrör från brottsligt förvärv eller värdet av sådan egendom,

4. med uppsåt att dölja egendomens ursprung medverkar till att bortföra, överlåta, omsätta eller vidta annan sådan åtgärd med egendom som härrör från brottsligt förvärv, eller

5. genom krav, överlåtelse eller på annat liknande sätt hävdar genom brott tillkommen fordran

döms för *häleri* till fängelse i högst två år.

För häleri döms likaledes den som i näringsverksamhet eller såsom led i en verksamhet, som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning, på ett sätt som är ägnat att försvåra ett återställande förvärvar eller mottar något som skäligen kan antas vara frånhänt annan genom brott.

Är brott som anges i första eller andra stycket grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

9 § Den som offentliggör eller eljest bland allmänheten sprider vilseledande uppgift för att påverka priset på vara, värdepapper eller annan egendom, döms för *svindleri* till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Om någon, som medverkar vid bildande av aktiebolag eller annat före-

tag eller på grund av sin ställning bör äga särskild kännedom om ett företag, uppsåtligen eller av grov oaktsamhet offentliggör eller eljest bland allmänheten eller företagets intressenter sprider vilseledande uppgift ägnad att påverka bedömandet av företaget i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada, döms såsom i första stycket sägs.

Är brott, som i denna paragraf sägs, grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

10 kap.

7 §⁵ Om någon olovligen brukar någon annans sak och därigenom vållar skada eller olägenhet, döms han för *olovligt brukande* till böter eller fängelse i högst ett år.

Detsamma skall gälla, om innehavaren av en fastighet brukar denna till men för annans rätt till den genom att olovligen bygga, gräva, plöja, ta upp väg, låta kreatur beta eller vidta någon annan dylik åtgärd.

Är brott enligt första stycket grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

13 kap.

1 § Om någon anlägger brand, som innebär fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom, döms för *mordbrand* till fängelse, lägst två och högst åtta år.

Är brottet mindre allvarligt, döms till fängelse, lägst ett och högst tre år.

3 § Den som åstadkommer explosion, översvämning, ras, skeppsbrott, flyg- eller tågolycka eller annan sådan ofärd och därigenom framkallar fara för annans liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av annans egendom, döms för *allmänfarlig ödeläggelse* till fängelse, lägst två och högst åtta år.

Är brottet mindre allvarligt, döms till fängelse, lägst ett och högst tre år.

Är brottet grovt, döms till fängelse på viss tid, lägst sex och högst tio år, eller på livstid.

16 kap.

10 § Den som obehörigen flyttar, skadar eller skymfligen behandlar lik eller avlidens aska, öppnar grav eller eljest gör skada eller ofog på kista, urna, grav eller annat de dödas vilorum eller på gravvård, döms för *brott mot griftefrid* till böter eller fängelse i högst två år.

10 a §⁶ Den som skildrar barn i pornografisk bild med uppsåt att bilden sprids eller som sprider sådan bild av barn döms, om inte gärningen med

⁵Senaste lydelse 1986: 123.

⁶Senaste lydelse 1979:375.

hänsyn till omständigheterna är försvarlig, för *barnpornografi brott* till böter eller fängelse i högst två år.

15 §⁷ Den som genom oriktig uppgift att det föreligger fara för en eller flera människors liv eller hälsa eller för omfattande förstörelse av egendom föranleder onödig säkerhetsåtgärd, döms för *falskt larm* till böter eller fängelse i högst ett år.

Är brott som avses i första stycket grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

Den som genom missbruk av larm, nödsignal eller annan liknande anordning föranleder onödig uttryckning av polis, räddningskår, ambulans, militär, sjöräddning eller annat organ för allmän bevakningstjänst, döms för *missbruk av larmanordning* till böter eller fängelse i högst sex månader.

17 kap.

10 §⁸ Den som med våld eller hot om våld angriper någon för det han hos domstol eller annan myndighet gjort anmälan, fört talan, avlagt vittnesmål eller eljest vid förhör avgivit utsaga eller för att hindra honom från sådan åtgärd, döms för *övergrepp i rättssak* till böter eller fängelse i högst ett år. Detsamma skall gälla, om man med annan gärning, som medför lidande, skada eller olägenhet, eller med hot om sådan gärning angriper någon för det han avlagt vittnesmål eller eljest avgivit utsaga vid förhör hos myndighet eller för att hindra honom från att avgiva sådan utsaga.

Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

11 §⁹ Om någon döljer den som förövat brott, hjälper honom att undkomma, undanröjer bevis om brottet eller på annat dylikt sätt motverkar att det uppdagas eller beivras, döms för *skyddande av brottsling* till böter eller fängelse i högst ett år.

Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

Den som inte insåg men hade skäligen anledning antaga att den andre var brottslig, döms till böter.

Till ansvar skall inte dömas om gärningen är att anse som ringa med hänsyn till gärningsmannens förhållande till den brottslige och övriga omständigheter.

12 §¹⁰ Hjälper man den som är intagen på kriminalvårdsanstalt eller som är häktad eller anhållen eller som annars är med laga rätt berövad friheten att komma lös eller främjar man, efter det han avvikit, hans flykt genom att dölja honom eller genom annan sådan åtgärd, döms för *främjande av flykt* till böter eller fängelse i högst ett år.

Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

Till ansvar skall inte dömas om gärningen är att anse som ringa med hänsyn till frihetsberövandets art och syfte, gärningsmannens tillvägagångssätt och hans förhållande till den vars flykt han har främjat.

⁷ Senaste lydelse 1986:1104.

⁸ Senaste lydelse 1982:405.

⁹ Senaste lydelse 1987:791.

¹⁰ Senaste lydelse 1981:462.

19 kap.

10 §¹¹ Den som, för att gå främmande makt tillhanda, här i riket bedriver verksamhet för anskaffande av uppgifter rörande militära eller andra förhållanden, vilkas uppenbarande för den främmande makten kan medföra men för annan främmande makts säkerhet, eller här i riket till dylik verksamhet lämnar medverkan som ej är allenast tillfällig, döms för *olovlig underrättelseverksamhet* till böter eller fängelse i högst ett år.

För olovlig underrättelseverksamhet skall ock dömas, om någon, med uppsåt att gå främmande makt tillhanda, här i riket hemligen eller med användande av svikliga medel antingen bedriver verksamhet för anskaffande av uppgifter om annans personliga förhållande eller till dylik verksamhet lämnar medverkan som ej är allenast tillfällig.

Är brott som i denna paragraf sägs grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst fyra år.

20 kap.

2 §¹² Arbetstagare som tar emot, låter åt sig utlova eller begär muta eller annan otillbörlig belöning för sin tjänsteutövning, döms för *mutbrott* till böter eller fängelse i högst två år. Detsamma skall gälla, om arbetstagaren begått gärningen innan han erhöll anställningen eller efter det han slutat densamma. Är brottet grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vad i första stycket sägs om arbetstagare skall också tillämpas på

1. ledamot av styrelse, verk, nämnd, kommitté eller annan sådan myndighet som hör till staten eller till kommun, landsting, kommunalförbund, församling, kyrklig samfällighet eller allmän försäkringskassa,

2. den som utövar uppdrag som är reglerat i författning,

3. den som är krigsman enligt lagen (1986:644) om disciplinförseelser av krigsmän, m. m. eller annan som fullgör lagstadgad tjänsteplikt,

4. den som utan att inneha anställning eller uppdrag som nu har sagts utövar myndighet och

5. den som i annat fall än som avses i 1—4 på grund av förtroendeställning fått till uppgift att för någon annan sköta rättslig eller ekonomisk angelägenhet eller självständigt handha kvalificerad teknisk uppgift eller övervaka skötseln av sådan angelägenhet eller uppgift.

38 kap.

12 §¹³ Det åligger polismyndighet att lämna domstol, övervakningsnämnd, kriminalvårdsnämnden och frivårdsmyndighet handräckning för den dömdes inställande i mål eller ärende enligt denna balk eller för hans omhändertagande enligt 26 kap. 22 § eller 28 kap. 6 b § eller 11 §.

¹¹Senaste lydelse 1976:509.

¹²Senaste lydelse 1986:645.

¹³Senaste lydelse 1990: 1009.

SFS 1993:207

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

På regeringens vägnar

GUN HELLSVIK

Fredrik Wersäll
(Justitiedepartementet)
